

Fokwaarde voor merries als indicatie en informatiebron

Bij In de Strengen nummer twee heeft u het 'Bewaarboek fokwaarden' ontvangen, met daarin de fokwaarden

van alle actieve KWPN-goedgekeurde of erkende hengsten. Veel fokkers gebruiken deze fokwaarde als

informatiebron en hulpmiddel bij het maken van een hengstenkeuze voor hun merrie. Ook voor een merrie is het

mogelijk een fokwaarde te berekenen. De hoogstgeplaatste merries in deze lijst worden in dit artikel besproken.

In het 'Bewaarboek fokwaarden' voor de hengsten, staan enkele honderden actieve hengsten, waaruit de fokker zijn keuze kan maken. Echter vele malen meer merries zijn actief in de fokkerij, getuige de meer dan 10.000 veulens die jaarlijks bij het KWPN worden ingeschreven. Om een fokwaarde sport te kunnen berekenen van hengsten, maar uiteraard ook van merries, is er informatie nodig. Deze informatie komt in eerste instantie van de vader en moeder van het paard en van alle familieleden daaromheen. Dit betreft informatie

over sportresultaten, de belangrijkste informatiebron, maar natuurlijk ook bovenbalkcijfers vrijspringen en/of vrij bewegen. Bij tuigpaardmerries wordt alleen de informatie uit de sport als informatiebron gebruikt. Daarnaast wordt ook informatie uit IBOP en EPTM ingewogen in de sportfokwaarde van een paard. Naarmate van een paard zelf meer informatie beschikbaar komt, bijvoorbeeld doordat hij of zij naar de keuring is geweest of uitgebracht wordt in de sport, wordt de fokwaarde steeds meer gebaseerd op metingen aan

het paard zelf en minder op die van familieleden. De belangrijkste informatiebron voor de fokwaarde zijn echter de nakomelingen van een paard; zij laten zien in welke mate een hengst of merrie zijn kwaliteiten door kan geven. Hoe meer informatie er beschikbaar komt over de nakomelingen van een paard, hoe betrouwbaarder en dus stabielier de fokwaarde.

Ranglijst in perspectief

Er zijn duidelijke verschillen in de fokwaarden van alle merries waarvoor een fokwaarde wordt berekend, wat het mogelijk maakt hiervan een rangordelijst te maken. Echter juist omdat het om zoveel merries gaat, kan het betekenen dat vijf fokwaardepunten verschil, wat in het licht van de fokwaarden een kleine verandering is, ten opzichte van vorig jaar al een stijging of daling betekenen van vele plaatsen in deze ranglijst. Mede om deze reden is deze lijst meer bedoeld als een indicatie om de genetische kwaliteit van de merries met elkaar te vergelijken, en moeten fokkers er dus niet te zwaar aan tillen als hun merrie een paar punten en zodoende ook een paar plaatsen gezakt is op de lijst. Om onderling vergelijk makkelijker te maken, worden de fokwaardelijsten altijd gesplitst in 'merries met kinderen in de sport' en 'merries zonder kinderen in de sport'. Van deze laatste groep is de betrouwbaarheid vaak lager, en het gaat normaal gesproken ook om jongere merries. Fokkers zijn vaak trots als hun merrie het in de fokwaardelijst goed doet en dat is ook terecht; bij het uitpluizen van de lijst, en zeker als deze bekeken wordt

Het nationale springpaard Willemijn (v.Numero Uno) behaalde een topscore in de IBOP. Zelf voert ze de lijst met merries zonder kinderen in de sport aan, en moeder Herarda (v.Nimmerdor) staat hoog op de lijst met merries met kinderen in de sport.

Jacob Melissen

Fokkers: Ken uw merrie!

Bij het maken van een hengstenkeuze voor uw merrie, is uw merrie het belangrijkste uitgangspunt. Fokwaarden kunnen voor uw merrie ook een handig hulpmiddel zijn. Geregistreerden kunnen bij het KWPN-kantoor een overzicht aanvragen van de fokwaarden van hun merrie(s). Het gaat dan niet alleen om de sportfokwaarde, waar het in dit artikel om draait, maar ook om de fokwaarden voor bijvoorbeeld exterieurkenmerken en schofthoogte zoals bekend van het lineaire scoreformulier. De merrie moet hiervoor wel hebben deelgenomen aan een keuring of ze moet nakomelingen hebben die dat gedaan hebben. Overzicht opvragen? Stuur een mailtje naar info@kwpn.nl met het levensnummer van uw merrie, en u krijgt kosteloos een overzicht van uw merrie(s) toegestuurd.

Bijzonder: de door Bennie Wezenberg gefokte Odette W (v.Libero H) sprong Grand Prix met Angelica Augustsson. Ze kreeg slechts één nakomeling, Sinatra (v.Epilot), die door Pablo Barris wordt uitgebracht op het hoogste niveau in de springsport. Odette W staat hoog op de lijst met merries met kinderen in de sport.

over meerdere jaren, valt vaak een patroon te ontdekken waarbij bepaalde families keer op keer opvallen met hun hoge fokwaarde. Dit zijn vaak de families waaruit veel goede sportpaarden afkomstig zijn. Wel moet bij het interpreteren van de fokwaarde altijd de betrouwbaarheid hiervan nadrukkelijk worden meegewogen. De betrouwbaarheid geeft een indicatie van de hoeveelheid informatie die beschikbaar was voor de merrie. Is de betrouwbaarheid laag, dan is de fokwaarde nog weinig stabiel en kan zodoende nog vrij sterk dalen of stijgen. Is de betrouwbaarheid daarentegen hoog, dan zijn er veel gegevens bekend van nakomelingen van de merrie, waardoor de fokwaarde zekerder kan worden ingeschat. Nu is er een groot verschil tussen merries en hengsten te vinden wat betreft aantallen nakomelingen. De eerste merrie die 100 nakomelingen voortbrengt moet nog geboren worden, maar bij hengsten is zo'n aantal heel gewoon. Het is dan ook logisch dat van hengsten in de loop van hun leven meer informatie over hun nakomelingen bekend wordt dan van een merrie, die als zij 15 nakomelingen brengt, al een heel productief leven heeft gehad. De betrouwbaarheid van de fokwaarde van een merrie haalt het zodoende dan ook bijna nooit bij die van een hengst van dezelfde leeftijd. Desondanks kunnen fokkers de fokwaarde van hun eigen merrie als extra informatiebron meenemen bij hun hengstenkeuze.

Harmonie bewaart harmonie in lijst

Net als de afgelopen tien edities van de lijst met hoogste fokwaarden van merries met kinderen in de sport, is het ook nu weer het internationale springpaard Harmonie elite pref prest sport-spr (Calvados uit Electra pref prest sport-spr v.Voltaire) die fier bovenaan staat. Fokker van het Jaar Martien Liefhebber uit Hoornaar heeft hiermee niet het enige product uit zijn sportstam in de top 10. Harmonies dochter Manet is een dochter van Colino (v.Capitol I), en staat op de achtste plaats. Manet sprong internationaal onder Leon Thijssen, en drie halfbroers en -zussen sprongen in het ZZ. Hieronder ook de door Liefhebber gefokte SBS-goedgekeurde hengst Litho (v.Landon), die op zijn beurt de vader is van de merrie die op plek elf staat in de lijst. Deze Unisound is een product van lijnenteelt, aangezien Harmonies zoon werd gekoppeld aan een volle zus van Harmonie, Prelude. Unisound sprong nationale rubrieken. Veel paarden uit deze stam doen het zeker bovengemiddeld in de springsport, en de stam staat bekend om zijn bijna ontelbare kinderen die goede tot zeer goede resultaten behaalden in de EPTM-test. Ook goedgekeurde hengst Dutch Design (v.Dollar de la Pierre) is gefokt uit deze moederlijn. Terug naar de lijst met merries met nakomelingen in de sport. De tweede plaats, na

Harmonie, is net als vorig jaar voor Santa Caterina (Heartbreaker uit Kassini ster v.Cassini I), gefokt door J.G. Venderbosch uit Varsseveld. Ze kreeg 85 punten op de stamboekkeuring voor het vrijspringen en haar volle zus Zaire was kampioene vrijspringen op de NMK. Haar zullen we later in dit artikel nog terugzien. Santa Caterina's dochter What's a Name behaalde eveneens 85 punten voor het vrijspringen, en haar zoon van Karandasj springt op ZZ-niveau. Nog zo'n beroemde merrie op de derde plaats: Herarda. Deze door A. den Hartog uit Amsterdam gefokte Nimmerdor-dochter (uit Viola keur pref prest v.Lucky Boy xx) draagt de predicaat elite, preferent, prestatie en sport-spr. Ze sprong zelf op nationaal niveau, maar wat haar kinderen presteren is nog veel belangrijker voor haar hoge fokwaarde. Herarda is de moeder van Grand Prix- en KWPN-hengst Michael (v.Zeus), die we kennen onder Marc Houtzager, Urceline (v.G.Ramiro Z), die onder de naam Uruguay H.L. in de internationale springsport actief is, het 1.35m-paard Leslie (v.G.Ramiro Z), het Z-springpaard Aline van Argentinus én, last but not least, het nationale 1.40m-springpaard Willemijn (v.Numero Uno), die op jonge leeftijd ook een topscore haalde in haar IBOP. Later in dit artikel komen we uitgebreid op deze laatste merrie terug. Odette W (Libero H uit Carta ster sport-spr) v.G.Ramiro Z),

gefokt door B.J.M. Wezenberg uit IJsselmuiden, staat hoog in deze lijst. Uiteraard vanwege haar eigen prestatie, ze sprong Grand Prix onder Angelica Augustsson. Maar ook haar enige nakomeling telt zwaar mee. Dit is het Grand Prix-springpaard Sinatra (v.Epilot), die door Pablo Barrios wordt uitgebracht. De KWPN-hengsten Cantos (v.Contender) en Marlon (v.Zeus) komen ook uit deze stam.

Vivona (Numero Uno uit Passivona keur pref v.Voltaire, fokker J. Sturkenboom uit Schalkwijk is een volle zus van de KWPN-goedgekeurde Grand Prix-hengst Unaniem, die zich inmiddels ook onder zijn nieuwe amazone Athina Onassis goed ontwikkelt op het hoogste niveau. Zelf slaagde Vivona met negens voor galop, afdruk, techniek, vermogen en geschiktheid als springpaard voor de IBOP. Ze kreeg vier nakomelingen tot op heden, waarvan twee zonen. Beiden bereikten de tweede bezichtiging. Dezelfde fokwaarde heeft Tinsday VDL (Ahorn uit Linsday pref sport-spr v.Cantus) gefokt door VDL Stud uit Bears. De merrie

sprong op het hoogste niveau in de sport met Stefan Lauber en wordt inmiddels uitgebracht in de internationale springssport door Jessica Springsteen. Tinsday VDL's, nog jonge zoon van Sheraton springt in het Z. Haar zus Usday VDL (v.Oramé) springt internationaal met Samantha Lam en haar broer Wagrain VDL (v.Indorado) springt ZZ met James Billington.

Unique (Heartbreaker uit Promis P v.Gratianus), gefokt door C.C.J. Peelen uit Renkum, kreeg maar liefst een 10 voor afdruk tijdens haar IBOP, en 9,5-en voor techniek en geschiktheid als springpaard. Ze was ook kampioene tijdens de Centrale Keuring van Gelderland op vierjarige leeftijd. De op Grand Prix-niveau springende Salvador (v.Heartbreaker) van Rodrigo Pessoa komt uit overgrootmoeder Lynda J (v.Voltaire) en ook het Grand Prix-springpaard Quality Time (v.Voltaire) van Nicole Shahinian Simpson is uit deze lijn gefokt, net als Grand Prixpaard Tibor P (v.Little Rock uit Lynda J) gereden door Arseniy Shpakovskiy. Het internationale springpaard Olena (Baloubet du Rouet uit Olena elite v.Indoctro, fokker J. Veltmans uit Meijel), die furore

maakt met Leon Thijssen, bezet de negende plek in deze lijst. Haar enige nakomeling (v.Emilion) springt reeds op jonge leeftijd in het M. Uit deze moederlijn komen onder andere de internationale springpaarden Zelena (v.Baloubet du Rouet) van Jack Ansems, Verena, sportnaam Lady D II (v.Calvados), en het Grand Prix-paard Bernardo van de Helle (v.Darco) van Niels Bruynseels. De familie Van Straaten uit Den Ham heeft meerdere merries gefokt die hoog staan in dit overzicht, maar de hoogstgeplaatste is Grand Prix-merrie La Belle-S (Nimmerdor uit Hurricane keur pref prest sport-spr v.Burggraaf). Hurricane bracht nog meer noemenswaardige nakomelingen. Onder andere de ZZ-paarden Thurricane (v.Baloubet du Rouet) en Z (v.Darco) en het internationale springpaard Wurrricane (v.sard du Fraigneau). De stam bracht daarnaast nog vele goede sportpaarden voort, waaronder La Belle-S's halfzus, Rachele-S (v.Cash) elite prestatie die nationaal sprong. Deze Rachele-S bracht tot nu toe al het nationale springpaard Via Belle-S elite (v.Hold Up Premier) en de ZZ-springpaarden Wladimir (v.Numero Uno) en Zachelle S (v.Silverstone).

Top 25 merries springen met kinderen in de sport

Pfts.	Naam merrie	SPR.I.	BTBH%	Vader	Moeder (MV x MMV)	Fokker
1	HARMONIE elite/pref/prest/sport-spr	176	70	CALVADOS	ELECTRA (VOLTAIRE x LE MEXICO)	M. LIEFHEDBER, HOORNAAR
2	SANTA CATERINA keur/pref	171	67	HEARTBREAKER	KASSINI (CASSINI I x CASANOVA)	J.G. VENDERBOSCH, VARSSEVELD
3	HERARDA elite/pref/prest/sport-spr	166	66	NIMMERDOR	VIOLA (LUCKY BOY x UPPERCUT)	A. DEN HARTOG, AMSTERDAM
4	ODETTE W sport-spr	166	56	LIBERO H	CARTA (G.RAMIRO Z x MILLEROLE)	B.J.M. WZENBERG, IJSSELMUIDEN
5	VIVONA elite	165	66	NUMERO UNO	PASSIVONA (VOLTAIRE x JASPER)	J. STURKENBOOM, SCHALKWIJK
5	TINSDAY VDL keur/sport-spr	165	66	AHORN	LINSDAY (CANTUS x LORD)	VDL STUD, BEARS FR
7	UNIQUE P keur	164	65	HEARTBREAKER	PROMIS P (GRATIANUS x VOLTAIRE)	C.C.J. PEELLEN, RENKUM
8	MANET elite/pref/sport-spr	163	61	COLINO	HARMONIE (CALVADOS x VOLTAIRE)	M. LIEFHEDBER, HOORNAAR
9	ULENA ster/prok/sport-spr	163	56	BALOUBET DU ROUET	OLENA (INDOCTRO x FARN)	J. VELTMANS, MEIJEL
10	LA BELLE-S keur/sport-spr	162	62	NIMMERDOR	HURRICANE (BURGGRAAF x LE MEXICO)	F. VAN STRAATEN-WOLTERS, DEN HAM
11	UNISOUND keur/sport-spr	162	56	LITHO	PRELUDE (CALVADOS x VOLTAIRE)	M. LIEFHEDBER, HOORNAAR
12	TRUE LOVE	161	46	HEARTBREAKER	PETRUSCHKA Z (ALMOX PRINTS J x H.ALME Z)	E.M.J. JASPERS-FAASSEN, SWALMEN
13	TABELLE S ster/eptm	160	60	ANIMO	MA BELLE AMIE-S (NIMMERDOR x BURGGRAAF)	FAM. VAN STRAATEN, DEN HAM OV
13	KYACINTHE ster	160	60	EMILION	BYAZINTHE (NIMMERDOR x LADYKILLER)	VDL STUD, BEARS FR
15	SINA sport-spr	160	59	HEARTBREAKER	NADINE (IROKO x GRANNUS)	G. PLUIMERS, ENTER
16	SO LOVELY sport-spr	160	41	HEARTBREAKER	NOUVELLE (BURGGRAAF x G.RAMIRO Z)	W.VAN DE PLASSE, YERSEKE
17	OLINDA elite/sport-spr	159	68	VOLTAIRE	DIANA (ZEUS x LUCKY BOY)	G.H. MORSINK, WIERDEN/H. MORSINK, RIJSSEN
18	ULIANDA elite/sport-spr	159	59	LUX	PAWANDA (BURGGRAAF x NIMMERDOR)	M.P. HACK, NOORDHOEK
19	SANCARA VDL keur	159	56	CILTON	ZANCARA (NIMMERDOR x LADYKILLER)	VDL STUD, BEARS FR
20	MARVELOUS	159	43	QUICK STAR	GLAD TIDINGS (TOUT FEU D'HEX x LE MEXICO)	ONBEKEND
21	VAN META ster/prok/sport-spr	159	41	QUICK STAR	LADY-META (VOLTAIRE x NIMMERDOR)	M.G. KRAMER VD MEER, OUD-BEIJERLAND
22	RILEXY keur/pref	158	69	INDOCTRO	GALAXY (NIMMERDOR x NOTARIS)	H. DIJKSTRA, BROEKSTERWOUDE
23	TITIA elite	158	63	CARTHAGO	ERICA (VOLTAIRE x ULFT)	J.G.E. DELISSEN, BEESEL
24	SIEBELLE S elite/sport-spr	158	61	BURGGRAAF	NEUVELLE-S (ZEUS x LE MEXICO)	FAM. VAN STRAATEN, DEN HAM OV
25	T sport-spr	158	42	BALOUBET DU ROUET	EROSIE (G.RAMIRO Z x LUCKY BOY)	STAL HENDRIX, KESSEL

Dirk Caremans

De volle zus van de goedgekeurde Grand Prix-hengst Unaniem, Vivona (v.Numero Uno), slaagde zelf met fantastische cijfers voor de IBOP, waaronder negens voor galop, afdruk, techniek, vermogen en geschiktheid als springpaard voor de IBOP.

Wederom Willemijn

Net als vorig jaar is de koppositie in de lijst met springmerries zonder kinderen in de sport voor NMK-kampioene Willemijn (Numero Uno uit Herarda elite preft sport-spr v.Nimmerdor). Zij is een dochter van de eerder beschreven Nimmerdor-dochter Herarda, die ongekend goed gefokt heeft. De door A. den Hartog uit Amsterdam gefokte Willemijn doorliep de IBOP met een recordscore van 91,5 punt, waaronder een 9,5 voor aanleg als springpaard, reflexen en techniek. De elite sportmerrie springt op nationaal 1.40m niveau, en valt daarin positief op. Zo won ze onder Junioren-amazone Charlotte Verhagen de Grote Prijs van Haarlemmermeer in 2011. Het internationale springpaard Zisonica O.A. (Chin Chin uit Monica ster preft v. Lavall II, fokker O. Anema uit Wijckel), bekend onder Jur Vrieling, staat op plek twee. Ze sprong voor 90 punten op de stamboekkeuring en slaagde voor de IBOP, met de hoge score van 8,5 voor aanleg en een totaal van 81 punten. Zisonica O.A. maakte een sprong voorwaarts in haar fokwaarde, dankzij haar eigen sportstand maar ook doordat twee van haar broers, Angelotti O.A. (v.Indoctro) en Winnetou (v.Emilion), inmiddels als internationaal springpaard te boek staan. Heartbreaker-dochter Rodeo keur sport(spr) (uit Juna ster v.Burggraaf, fokker E.J.J.H. Rutten uit Ruurlo) volgt op de voet

met eenzelfde fokwaarde, maar een minder hoge betrouwbaarheid. Ze springt zelf Grand Prix met de Poolse ruiter Grzegorz Kubiak en komt uit de stam van het Grand Prix-paarden Star Power (v.Quick Star) van Ian Miller, Alexandria (stamboeknaam Sourci, v.Calvados) van Cindy van der Straten en Grupo Prom Jack (v.Ovatio) van Jose Alfredo Hernandez Ortega. Er zijn meer links te ontdekken tussen de lijst met merries met- en zonder kinderen in de

sport. Santa Caterina, op plek twee in de lijst met merries mét kinderen in de sport, heeft als volle zus ster PROK-merrie Zaire (Heartbreaker uit Kassini ster v.Cassini I, fokker J.G. Venderbosch uit Varsseveld). En deze Zaire handhaaft haar vierde plaats op de lijst merries zonder kinderen in de sport. Zaire was kampioene vrijspringen op de KWPN Paardendagen als driejarige, nadat ze al 90 punten verdiende op de stamboekkeuring voor dit onderdeel. Dochter Daire (v.Vigaro) werd afgelopen zomer uitgenodigd voor de Nationale Merriekeuring, waar zij als zevende eindigde. Daire, eveneens gefokt door J.G. Venderbosch uit Varsseveld, maakt haar debuut in de lijst met merries zonder kinderen in de sport op de dertiende plek. De fokwaarde van de nummer vijf op de lijst steeg het afgelopen jaar. Het gaat hier om Zelinosa (Indoctro uit Telinosa v.Navarone, fokker H. Schut uit Grootegast), die inmiddels als internationaal springpaard actief is met de Duitser Richard Grom. Hiervoor deed zij al zeer verdienstelijk examen tijdens de IBOP, waar zij 84 punten behaalde met maar liefst een 9 voor de aanleg. Annacinthe VDL (Indoctro uit Kyacinthe ster v.Emilion, fokker VDL Stud uit Bears) kreeg 90 punten voor het vrijspringen op de stamboekkeuring, waaronder 95 voor reflexen en vermogen. Annacinthe VDL's grootmoeder is de volle zus van de preferente Grand Prix-hengst

Dirk Caremans

Tinsday VDL (v.Ahorn) sprong op het hoogste niveau in de sport met Stefan Lauber en wordt inmiddels uitgebracht in de internationale springsport door Jessica Springsteen. Haar nog jonge zoon van Sheraton springt in het Z. Daarnaast verklaren nog vele andere goede sportpaarden Tinsday's hoge plaatsing in de lijst met merries met kinderen in de sport.

Ahorn (v.Nimmerdor). Op de plaatsen zeven en acht vinden we wederom merries met eenzelfde fokwaarde, maar een verschillende betrouwbaarheid hiervan. Om die reden staat Anatevka (Ustinov uit Uptown Girl ster v.Pierrot, fokker Stal Hendrix uit Baarlo) op plaats zeven. Ze slaagde met 83 punten voor de IBOP en springt inmiddels op Z-niveau. Dezelfde fokwaarde heeft dus de door A. Sommerdijk uit Bergharen gefokte Valencia van Sappenleen (Numero Uno uit Olympic Fire ster v.Iroko) die met 88 punten voor de IBOP slaagde. Ze komt uit dezelfde moederlijn als de KWPN-hengst Vigarò (v. Tangelo van de Zuuthoeve), die succesvol is in de internationale springsport op het hoogste niveau onder Gerco Schroder. Na haar volgen vier merries met dezelfde fokwaarde. Dit is onder andere Unea (Marlon uit Linea keur pref v.Nimmerdor, fokker B. Lodewijks uit Franeker) die 86,5 punten kreeg voor haar IBOP. Geregistreerde Oebele Anema uit Wijckel is met haar en haar dochters Bea O.A. (v.Card-

to) en Anea O.A. (v.Chin Chin) die beide ook in de top 100 staan, goed vertegenwoordigd in deze lijst. Unea deelt haar fokwaarde met het nationale springpaard Zuara (Berlin uit Nataline elite sport-(spr) v.Dageraad), moeder van de recent aangevozen hengst ETje (v.Ustinov) die via de KWPN Select Sale werd verkocht, en met IBOP-topper Bestinov VL (Ustinov uit Sarah Jane v.Indorado, fokker B. van Leur uit Dedemsvaart). Bestinov won afgelopen jaar de VION Cup bij de vijfjarigen en ook de Hendrix competitie. Zij delen hun plaats met Heartbreaker-dochter Alina (mv.Spartan, fokker Gebr. Bosch uit Luttenberg en Team Nijhof uit Geesteren) die voor haar IBOP slaagde met 86,5 punten.

Nieuwe aanvoerder: Indiamanda

Vorig jaar moest Indiamanda Finesse nog voor laten gaan als het ging om de hoogste fokwaarde in de lijst van dressuurmerries met kinderen in de sport. De verschillen zijn klein, toch trekt Indiamanda (Sultan uit Amanda ster pref prest v.Doruto, fokker

L.A. van Lieren uit Schore) dit jaar aan het langste eind. De verschillen in de top zijn klein, een puntje stijgen of dalen met de fokwaarde kan al zorgen voor een flinke verschuiving in de ranglijst. Indiamanda zelf liep Zware Tour, net als dochter Latamanda (v.Matador II), die we terugvinden op plaats drie. Haar dochter Roumanda staat hoog in de lijst merries zonder kinderen in de sport. Daarnaast bracht zij twee nakomelingen van Rubiquil die Z2 en ZZ-Licht lopen. Indiamanda's nakomelingen Mantra (v.Matador II) en Truemanda (v.Rubiquil) liepen Lichte Tour en van Rubiquil bracht ze ook nog het internationale springpaard Uruguay. Indiamanda's halfzus Parmanda (Rubiquil uit Amanda ster pref prest v. Doruto, fokker L.A. van Lieren uit Schore) neemt overigens de achtste plek in in deze lijst. Zij liep zelf Lichte Tour, komt uit een goede stam en bracht een dochter van Daddy Cool die voor haar leeftijd (vijf jaar) afgelopen jaar goed presteerde in het M2. Ukkie (Jazz uit Janny pref v.Chronos, fokker G. Gijsbers uit Loosbroek), vorig

Top 25 merries springen zonder kinderen in de sport

Plts.	Naam merrie	SPR.I.	BTBH%	Vader	Moeder (MV x MMV)	Fokker
1	WILLEMIJN elite/sport-spr	188	67	NUMERO UNO	HERARDA (NIMMERDOR x LUCKY BOY)	A. DEN HARTOG, AMSTERDAM
2	ZIZONICA O.A. keur/sport-spr	181	64	CHIN CHIN	MONICA (LAVALL II x COR DE LA BRYERE)	O. ANEMA, WIJCKEL
3	RODEO keur/sport-spr	179	58	HEARTBREAKER	JUNA (BURGGRAAF x LE MEXICO)	E.J.J.H. RUTTEN, RUURLO
4	ZAIRE ster/prok	179	53	HEARTBREAKER	KASSINI (CASSINI I x CASANOVA)	J.G. VENDERBOSCH, VARSSEVELD
5	ZELINOSA keur/sport-spr	178	66	INDOCTRO	TELINOSA (NAVARONE x JASON)	H. SCHUT, GROOTEGAST
6	ANNACINTHE VDL keur	177	64	INDOCTRO	KYACINTHE (EMILION x NIMMERDOR)	VDL STUD, BEARS FR
7	ANATEVKA keur/sport-spr	175	64	USTINOV	UPTOWN GIRL (PIERROT x RIGOLETTO)	STAL HENDRIX, KESSEL
8	VALENCIA VAN SAPPENLEEN elite	175	63	NUMERO UNO	OLYMPIC FIRE (IROKO x LE MEXICO)	A. SOMMERDIJK, BERGHAREN
9	UNEA keur	174	66	MARLON	LINEA (NIMMERDOR x LORD)	B. LODEWIJKS, FRANEKER
10	ZUARA elite/sport-spr	174	65	BERLIN	NATALINE (DAGERAAD x CONCORDE)	J.T.M. DE CROM, MAARHEEZE
11	BESTINOV V.L. keur	174	64	USTINOV	SARAH JANE (INDORADO x INDOCTRO)	B. VAN LEUR, DEDEMSVAART
12	ALINA elite	174	60	HEARTBREAKER	NN (SPARTAN x GRANNUS)	MAATSCHAP TEAM NIJHOF, GEESTEREN/ GEBR. BOSCH, LUTTENBERG
13	DAIRE ster	173	48	VIGARO	ZAIRE (HEARTBREAKER x CASSINI I)	J.G. VENDERBOSCH, VARSSEVELD
14	ALWAYS ME elite	171	63	LARINO	REMEMBER ME (HEARTBREAKER x VOLTAIRE)	A. FLORYN, GEESTEREN GLD
15	CARMEN-MARIA M ster/ibop-spr	171	61	QUIDAM DE REVEL	UMEA-MARIA M. (CARTHAGO x CONTENDER)	STOETERIJ HET MAALWATER, OUDE NIEDORP
16	B.TERMIE R 23 elite	171	46	RUBERT R.	T.TERMIE 21 (VOLTAIRE x G.RAMIRO Z)	STAL ROELOFS, DEN HAM OV
17	C'EST LA VIE keur	170	63	NAMELUS R	JOLARIS (NIMMERDOR x NOTARIS)	H. DE ROOVER, STRIJBEK
18	VICKY GOLD sport-spr	170	59	ANDIAMO	NINA-GOLD (LUX x BURGGRAAF)	H.E.P. DE MAN, STANDDAARBUITEN
19	CORNET-TERMA ster/prok	170	48	CORNET OBOLENSKY	SOTERMA (GUIDAM x NIMMERDOR)	W.F.M. VAN GESTEL, HOOGHE MIERDE
20	ALSO ESPECIAL elite	169	64	ARGENTINUS	TITIA (CARTHAGO x VOLTAIRE)	J.G.E. DELISSEN, BEESEL
21	BERDINA elite	169	61	UNTOUCHABLE	GORDINA (NATUREL x TRANSVAAL)	G. VAN DE WETERING, SINT-OEDENRODE
22	B.RUBERTHA 11 elite	169	53	NAMELUS R	U. RUBERTHA 15 (CONTENDER x JOOST)	STAL ROELOFS, DEN HAM OV
23	TYFOON ster	168	66	LUX	FABINA (JASPER x ABGAR)	V. ALBERS, SIEBENGEWALD
24	BE HELENA ster	168	54	CHIN CHIN	HELENA (AHORN x SILVANO)	VDL STUD, BEARS FR
25	CHEERS ster	168	51	HEARTBREAKER	ULTRAVIOLET (CLINTON x BURGGRAAF)	S.J. THEXTON/ WESTERDIJK, RUURLO

Niet alleen Zizonica O.A. (v.Chin Chin), gereden door Jur Vrieling, springt internationaal. Ook haar twee broers, Angelotti O.A. (v.Indoctro) en Winnetou (v.Emilion) springen internationale rubrieken, waardoor Zizonica O.A. (foto) een sprong maakt in haar fokwaarde.

De stam van Indiamanda (v.Sultan) is er één die veel sportpaarden heeft voortgebracht. Alleen al het feit dat de merrie zelf Zwarte Tour liep, net als haar dochter Latamanda (v.Matador II) en dat haar zoon Mantra (v.Matador II) en dochter Truemanda (v.Rubiquil) Lichte Tour-geklasseerd zijn, bewijzen de verervingskracht van deze lijn.

jaar nog hoog geplaatst in de lijst met merries zonder kinderen in de sport, nestelt zich nu voor het eerst stevig in de lijst mét kinderen in de sport op plaats twee. Ukkies dochter scoorde hoog tijdens de IBOP en een volle broer van Ukkie, Zeb, loopt ZZ-Licht. Daarnaast doorliepen meerdere kinderen van Janny een goede tot zeer goede aanlegtest.

Niniek STV (Jazz uit Faniek STV keur pref prest v.Variant, fokker Stoeterij 't Vierspan uit Handel) is de moeder van de door Florentine Rootveld in het ZZ-Zwaar uitgebrachte Up Seven (v.OO Seven). Afgelopen zomer won de combinatie zilver op het NK dressuur in het ZZ-Licht. Niniek STV werd zelf overigens in de Zwarte Tour uitgebracht.

De aanvoerder van de laatste jaren, Grand Prix-merrie Finesse, staat nu op plaats vijf. Finesse (Aktion uit Wendelien keur pref sport-(dres) v.Onyx) werd door H.G. Broekhuizen uit Werkhoven gefokt. Ze bracht een ZZ-dressuurpaard van Chronos en heeft nog enkele jonge kinderen. Moeder Wendelien bracht naast Finesse nog twee Grand Prix-dressuurpaarden: Habibi (v.Ulft) van Marian Dorresteyn en Graffiti (v.Sultan) en daarnaast nog zeven nakomelingen die op Z-niveau uitkwamen in de sport.

Ferro-dochter Pabola (uit Kabola ster pref v.Darwin, fokker A.A. van der Koppel uit Wadenoijen) heeft al bijzondere prestatie op haar conto. Dochters Wabola (v.Krack C) en Zabola (v.Tango) doorliepen al een boven-

gemiddelde IBOP. Toen kwam Bulinda (v.Vivaldi), die de derde plaats behaalde op de NMK, om het jaar erna haar volle zus Cabola tweede te zien worden op dit evenement. Ook Cabola slaagde met hoge cijfers voor de IBOP en eindigde afgelopen zomer als zesde in de Pavo Cup. Nog zo'n bijzondere merrie op plaats zeven. Oronia (Jazz uit Joyce ster v.Ulft, fokker J.A. van Boven uit St. Michielsgestel) is de moeder van het Grand Prix-paard Vontango-B (v. Contango) van Madeleine Witte-Vrees en de vorig jaar met goede cijfers goedgekeurde volle broer van deze veelwinner: Don Tango B. Halfbroer van beide hengsten Edmondo B (v.Ampère) bereikte de derde bezichtiging op de hengstenkeuring. Charites (Roemer uit Lies keur pref prest v.Eros, fokker C.G. Vervoorn uit Brakel); ook zo'n bekende naam. Zij is de moeder van Nadine, de merrie waarmee Hans Peter Minderhoud zeer goed presteerde in de Grand Prix, en die op haar beurt hoog staat in de lijst met merries zonder kinderen in de sport. Naast Nadine heeft zij nog meer goede nakomelingen gegeven. Voorbeelden zijn de goedgekeurde hengst Kroonjuweel (v.Belisar) die in het ZZ-Zwaar werd uitgebracht, net als volle broer Glaucus. Van Rousseau bracht ze Wittenstein, die ZZ-Licht loopt en daarnaast vier Z-paarden. De door P. van der Velden uit Schijndel gefokte Rostana (Doruto uit Delma pref prest v.Wieland) sluit de top

tien af. Zij liep zelf op Grand Prix-niveau onder Patricia Gallagher en is in staat gebleken haar sportkwaliteiten door te geven. Slechts drie nakomelingen bracht de merrie, waarvan Lucky Lad (v.Ulft) in de Lichte Tour werd uitgebracht, en Nobel (v.Pion) in de Midentour.

Annabel weer op kop

Annabel, moeder van de goedgekeurde hengsten Bretton Woods (v.Johnson) en de in de KWPN Select Sale geveilde Chagall D&R (v.Jazz), flikt het 'm weer. De De Niro-dochter (uit Alina v.Romancier, fokker R. Klockgether uit Ovelgoenne DLD) kreeg een 9,5 voor geschiktheid als dressuurpaard tijdens haar IBOP. Dochter Davigna (v.Wynton) bereikte de kopgroep van de Nationale Merriekeuring in 2011 en nog een zoon van Annabel (v.Ferro) liep in de tweede bezichtiging. Davigna debuteert overigens in deze lijst op de vijfde plek, dankzij haar genoemde prestaties en haar moederlijn. Nadine (T.C.N. Partout uit Charites ster pref prest v.Roemer, fokker G.C. Vervoorn uit Brakel) nam afgelopen zomer na een uiterst succesvolle carrière afscheid van de sport tijdens het EK Dressuur in Rotterdam. Onder het zadel van Hans Peter Minderhoud werd onder andere de gouden Teammedaille op het EK in Turijn, de zilveren Olympische teammedaille en de vijfde individuele plaats op de Olympische Spelen veroverd.

Top 25 merries dressuur met kinderen in de sport

Plts.	Naam merrie	DR.I.	BTBH%	Vader	Moeder (MV x MMV)	Fokker
1	INDIAMANDA elite/prest/sport-dr	196	53	SULTAN	AMANDA (DORUTO x EPOS)	M.L. VAN LIEREN- KORTEWEG , SCHORE
2	UKKIE elite	196	52	JAZZ	JANNY (CHRONOS x DORUTO)	G. GIJSBERS, LOOSBROEK
3	LATAMANDA elite/pref/prest/sport-dr	196	49	MATADOR II	INDIAMANDA (SULTAN x DORUTO)	L.A. VAN LIEREN, SCHORE
4	NINIEK STV keur/sport-dr	192	54	JAZZ	FANIEK STV (VARIANT x UNIFORM)	STOETERIJ 'T VIERSPAN, HANDEL
5	FINESSE keur/sport-dr	192	49	AKTION	WENDELIE (ONYX x WACHTMEESTER)	H.G. BROEKHUIZEN, WERKHOVEN
6	PABOLA keur/pref	191	54	FERRO	KABOLA (DARWIN x J.AMAGUN)	A.A. VAN DER KOPPEL, WADENOIJEN
7	ORONIA keur/pref/sport-dr	191	52	JAZZ	JOYCE (ULFT x STATUAR)	J.A. VAN BOVEN, SINT-MICHIELSGESTEL
8	PARMANDA keur/sport-dr	190	46	RUBIQUIL	AMANDA (DORUTO x EPOS)	L.A. VAN LIEREN, SCHORE
9	CHARITES ster/pref/prest	189	59	ROEMER	LIES (EROS x WACHTMEESTER)	C.G. VERVOORN, BRAKEL
10	ROSTANA keur/sport-dr	189	39	DORUTO	DELMA (WIELAND x KOMMANDEUR)	P. V/D VELDEN, SCHIJNDEL
11	TSARINA B elite/sport-dr	188	55	JAZZ	DOLA (VINCENT x MARINIER)	COMB. BLEEKER, ZUIDOOSTBEEMSTER
12	RIONDINE L keur/sport-dr	186	53	WELT HIT II	JIRONDINE (FERRO x NIMMERDOR)	J. LAMERS, OSS
13	NENDYRAVA elite/pref/prest/sport-dr	184	50	ROMANCIER	WENDY (PERICLES x APOLLO)	C. VAN ETEN, GALDER
14	TALENTE keur	182	53	JAZZ	KORIANA (RUBINSTEIN I x DORUTO)	A.J. VAN OS , SPRANG-CAPPELE
15	OSTARA VAN LUSTHOF keur/sport-dr	182	50	JAZZ	HARONA (AKTION x ULTIMAAT)	M. MURRE-DE FEIJTER, AXEL
16	MADORYKE keur/sport-dr/sport-spr	182	49	CONTANGO	EDORYKE (VOLTAIRE x EROS)	J.A. VAN VENROOY, SCHIJNDEL
17	SILENE ster	182	46	HAVIDOFF	CHARITES (ROEMER x EROS)	G.C. VERVOORN, BRAKEL
18	JULIA keur/pref/sport-dr	181	52	RUBINSTEIN I	DOLA (VINCENT x MARINIER)	COMB. BLEEKER, ZUIDOOSTBEEMSTER
19	UGANITA M elite	181	51	JAZZ	HAGANITAS M (DARWIN x SALUUT)	C.F. VAN MOOK, ALEM
20	NICARA ster/sport-dr	181	38	DORUTO	ARNICA (TURK x NORKING)	G.J.P. VERHOEVEN, YSSELSTEYN
21	HARLA elite/prest/sport-dr	180	56	COCKTAIL	CAROLA (TOLBERT x LE VAL BLANC)	H. GORTMAKER, ODOORN
22	TESSA keur	179	52	JAZZ	DIANA (DORUTO x HEIDELBERG)	A.J. VAN OS , SPRANG-CAPPELE
23	TARAVA elite/sport-dr	179	50	NEGRO	NENDYRAVA (ROMANCIER x PERICLES)	C. VAN ETEN, GALDER
24	VOGUE ster	179	43	CONTANGO	LA LOREN (COCKTAIL x ZONNEGLANS)	K.H.G.A.H. NIJLAND-VAN ENGELLEN, GAMEREN
25	OBJECTION V elite/sport-dr	178	52	JAZZ	KRISTEL (PION x IDOOL)	P.J. VOS, BRUCHEM
25	O. ESTHER elite	178	52	JAZZ	J.ESTHER (ULFT x AMOR)	H. VAN HELVOIRT, ROSMALEN

M.A.G. van der Knaap fokte Odiana K (Jazz uit Diana pref prest v.Meridiaan), die eveneens op Grand Prix-niveau acteerde met Hayley Gilbert. Haar halfbroers, Knaapie (v.Farmer) en Roderrick K (v.Flemmingh) liepen Lichte Tour en nog een halfbroer- en zus lopen in het Z-dressuur. De uit dezelfde stam als eerdergenoemde Indiamanda (aanvoerder dressuurmerries met kinderen in de sport) afkomstige Roumanda (Rubiquil uit Latamanda elite pref prest sport-(dr) v.Matador II, fokker L.A. van Lieren uit Schore) volgt. Roumanda en Tamar Zweistra presteren goed in de Zwarte Tour en deze stam bracht zoals vermeld al veel sportpaarden voort. Winoa (Jazz uit R Ulvira elite v.Flemmingh, fokker L.D. Verheugd-Maris uit Barchem), derde op de Nationale Merriekeuring als driejarige, staat op de zesde plaats. Ze slaagde met zeer hoge punten, 90,5 in totaal, voor haar IBOP en loopt momenteel in het Z-dressuur, nadat zij Nederland al vertegenwoordigde op het WK Jonge Dressuurpaarden. Nog twee Jazz-dochters volgen Winoa in deze lijst. Drop me a Line (Jazz uit Margriet sport-

(dres) PROK v. Contango) werd door H. van Roekel uit Ederveen gefokt en ster verklaard met 85 punten voor beweging. Haar moeder Margriet liep ZZ-Licht. Uit de moederlijn van Drop me a Line komt ook de Hengstenkeuringskampioen van vorig jaar, de nu Blue Hors Denzel geheuten zoon van Zizi Top. De eveneens net vierjarige Jazz-dochter Darcy CL (uit Princes Lincom elite sport-(dres) v.Junior STV, fokker C.F.M. van der Linden uit Nuene) is volgende in de rij. Ook zij werd met 85 punten voor beweging ster verklaard. Moeder Princes Lincom werd in de Lichte Tour uitge-

Jazz-dochter Winoa (v.Jazz) was als driejarige derde op de Nationale Merriekeuring en presteerde vervolgens op allerlei gebied goed. Ze slaagde met een torenhoge IBOP-score van 90,5, nam met Bart Veeze deel aan het WK Jonge Dressuurpaarden in Verden en loopt momenteel Z-dressuur.

bracht en ze bracht van Osmium en Rhodium respectievelijk een Z2- en een ZZ-Zwaar-dressuurpaard. Princes Lincom's eigen moeder fokte zeker niet onverdienstelijk, bijna al haar nakomelin-

gen die oud genoeg zijn startten in het Z of hoger. Elise Kettner brengt bijvoorbeeld Rammezottie (v.Kelvin) uit bij de Young Riders, Time Less (v.Nourejev) startte ZZ-Zwaar, en van Balzflug en Diamond Hit bracht ze nog twee Z-dressuurpaarden.

Baulina (Contango uit Polina keur v. Ferro, fokker St. van Winden uit Pijnacker) staat op plek negen. Ook zij kreeg hoge punten op de stamboekkeuring en tijdens de IBOP en komt uit een respectabele stam. Een volle broer van Baulina loopt ZZ-Zwaar.

Hekkenluiser in de top 10 is de merrie Reine B (Rubinstein I uit Dola elite pref prest sport-(dr) v.Vincent, fokker Comb. Bleeker uit Zuidoostebeemster), die al jaren met Lotje Schoots een succesvolle combinatie vormt. Inmiddels komen zij uit in de Zware Tour. Andere nakomelingen van Dola doen het eveneens goed in de sport, zoals Tsarina B (v.Jazz) en Urchin B (v.Jazz) die in de Lichte Tour uitkomen, de ZZ-Zwaar geklasseerde volle zus van Reine B, Julia en Z-paarden van Saros xx en Sit This One Out xx.

Gelderse merries

Bij de Gelderse merries wordt de lijst met merries met- en zonder kinderen in de sport gecombineerd, vanwege de beperkte omvang van de Gelderse populatie. Wel wordt er een aparte ranglijst opgesteld voor de sportfokwaarde voor springen en één met de sportfokwaarde voor dressuur. De drie hoogstgeplaatste merries in de ranglijst voor de fokwaarde springen, liggen heel dicht bij elkaar. Het is zelfs zo, dat twee merries dezelfde fokwaarde en betrouwbaarheid delen. Het gaat hierbij om de door R. Hagedoorn uit Wierden gefokte Jolanda (Darwin uit Rosetta ster kern v.Leopold) en Plezant (Elegant uit Inonja ster v.Ureterp) gefokt door G.H. van Laar uit Rekken. Jolanda is verre familie van de KWPN-hengsten Ulft (v.Le Mexico) en Nassau (v.Indoctro), maar haar eigen fokkerij is zonder meer imponerend te noemen. Ze is de moeder van het Grand Prix-dressuurpaard en derde bezichtigingshengst Darwin (v.Tangelo xx), die door zowel Inge Fokker als dochter Wendy werd uitgebracht. Daarnaast is Jolanda de moeder van maar liefst twee internationale

springpaarden, te weten Wiefke (v.Gurioso), sportnaam Cool-Cat, en Satelliet (v. Lucky Boy), sportnaam Happy Sound, beiden gereden door Hank Melse. Ook het springpaard Servus, stamboeknaam Repelsteeltje, is een zoon van Jolanda. Hij werd op nationaal niveau uitgebracht, eerst door Hank Melse en later door Jan Tops op 1.50m-niveau. En of dit nog niet genoeg is, is Jolanda ook nog de moeder van de KWPN-hengst Vasco (v.Gag xx). Geen wonder dus dat de springfokwaarde van Jolanda zo positief opvalt binnen de Gelderse populatie. Jolanda deelt haar plaats zoals gezegd met Plezant (v.Elegant), die zelf op de stamboekkeuring maar liefst 82 punten kreeg voor het vrij springen. Net als vorig jaar staat Plezant niet alleen hoog in de lijst met springfokwaarden, maar ook in die van de dressuur. Hiermee onderschrijft zij het fokdoel van het Gelders paard en toont ze zich een veelzijdige merrie.

Beide merries worden op de hielen gezeten door Beatrix (Sinaeda uit Ersina B model pref v.Commandeur, fokker S. van der Meer uit Surhuisterveen). Zij is de

Top 25 merries dressuur zonder kinderen in de sport

Pts.	Naam merrie	DR.I.	BTBH%	Vader	Moeder (MV x MMV)	Fokker
1	ANNABEL elite/pref	202	42	DE NIRO	ALINA (ROMANCIER x TROUBLEMAKER)	R. KLOCKGETHER, OVELGOENNE, BRD.
2	NADINE elite/sport-dr	199	49	T.C.N. PARTOUT	CHARITES (ROEMER x EROS)	G.C. VERVOORN, BRAKEL
3	ODIANA K keur/sport-dr	199	47	JAZZ	DIANA (MERIDIAAN x ACER)	M.A.G. VAN DER KNAAP, NIEUW RODEN
4	ROUMANDA elite/sport-dr	198	46	RUBIQUIL	LATAMANDA (MATADOR II x SULTAN)	L.A. VAN LIEREN, SCHORE
5	DAVIGNA ster/prok	198	34	WYNTON	ANNABEL (DE NIRO x ROMANCIER)	G. JANSEN-BLANKEN, JOPPE
6	WINOA keur	197	52	JAZZ	R ULVIRA (FLEMMINGH x ERDBALL)	L.D. VERHEUGD-MARIS, BARCHEM
7	DROP ME A LINE ster	194	44	JAZZ	MARGRIET (CONTANGO x ASTRONAUT)	H. VAN ROEKEL, EDERVEEN
8	DARCY CL ster	193	45	JAZZ	PRINCES LINCOM (JUNIOR STV x HAVIDOFF)	C.F.M. VAN DER LINDEN, NUENEN
9	BAULINA keur	192	48	CONTANGO	POLINA (FERRO x FALCO)	ST. VAN WINDEN, PIJNACKER
10	REINE B sport-dr	192	42	RUBINSTEIN I	DOLA (VINCENT x MARINIER)	COMB. BLEEKER, ZUIDOOSTBEEMSTER
11	ZORIANA elite	191	52	JAZZ	PORIANA (JUVENTUS x RUBINSTEIN I)	A.J. VAN OS, SPRANG-CAPPELE
12	TRUEMANDA sport-dr	191	42	RUBIQUIL	INDIAMANDA (SULTAN x DORUTO)	L.A. VAN LIEREN, SCHORE
13	TARINA keur/sport-dr	189	51	JAZZ	BARINA (SULTAN x EPIGOON)	W. WIJNEN, BERLICUM NB
14	ASTHER DE JEU ibop-dr/prok	189	44	CONTANGO	O. ESTHER (JAZZ x ULFT)	EMMY DE JEU, OOSTERSTREEK
15	DABOLA	189	36	WYNTON	PABOLA (FERRO x DARWIN)	A.A. VAN DER KOPPEL, WADENOIJEN
16	VITA keur	188	49	JAZZ	JERLINDA (MICHELANGELO x LE MEXICO)	M.A. HABRAKEN, BOXTEL
16	SAJOUTI U elite/sport-dr	188	49	CLAVECIMBEL	GENTIA (FLAMINGO x NOOITGEDACHT)	A.EN J. VAN UDEN, HEESWIJK DINTHER
18	ANNERIJKE elite/sport-dr	187	52	JAZZ	ROZARIJKE (GRIBALDI x ZEPPELIN)	A. VAN ESSEN, OMMEREN
19	ACE elite	187	49	JAZZ	NAVORITE (CONTANGO x ULFT)	B. RIJSDIJK, ROTTERDAM
20	NANOU elite/sport-dr	187	48	CONTANGO	HAPPYLADY (KAISERSTERN XX x KRISTAL)	E.A.M VAN JANSEN, HARSKAMP
21	WENCH DE JEU elite/sport-dr	187	47	JAZZ	TANGO DE JEU (CONTANGO x RUBINSTEIN I)	EMMY DE JEU, OOSTERSTREEK
21	PARCIVAL elite/sport-dr	187	47	COCKTAIL	KAVAL (CABOCHON x ZEVENSTER)	M.G. KRAMER VD MEER, OUD-BEIJERLAND
23	ANDY elite	186	50	JAZZ	ENDY (ULFT x AMOR)	H. VAN HELVOIRT, ROSMALEN
24	SELINA keur/sport-dr	186	47	JAZZ	ZARINA (BLANC RIVAGE XX x FRAPPANT)	M. VAN DEN BERG, HAARSTEEG
25	JACARA ster/sport-dr	186	45	DARWIN	NICARA (DORUTO x TURK)	A. SPIJKER VAN DE SLUIS, HILVERSUM

moeder van het internationale springpaard Oleandra (v.Farn) van Peter Postelmans en van een Z-springpaard van Oldenburg. Daarnaast kreeg zij een sterzoon van Sovereign Bill xx die Z2-dressuur liep.

Dodessa goede debutante

Afgelopen zomer werd ze al kampioen van de driejarige Gelderse merries op de Nationale Merriekeuring, en op de lijst met merries met hoogste sportfokwaarde dressuur bewijst de schoonheidskoningin dat het genetisch bij haar ook nog eens goed zit. Dodessa (Upperville uit Odessa keur pref sport-(dres) v.Ahoy) heet de nieuwe lijstaanvoerder wat betreft fokwaarde dressuur. Ze werd gefokt door I. Verhagen uit Bergeijk. Dodessa kreeg maar liefst 90 punten voor exterieur en 85 voor beweging, waaronder 90 punten voor de draf. Moeder Odessa werd met niet minder dan vijf veulens uitgenodigd voor de Nationale Veulenkeuring, waaronder met Dodessa en haar halfzus Bodessa (v.Koss), die reservekampioen werd op de Nationale Merriekeuring als drie-

jarige. Ook Bodessa kreeg 90 punten voor exterieur, en 80 voor beweging. Nog zo'n merrie die niet alleen kampioene was op de Nationale Merriekeuring, maar ook over genetische kwaliteiten blijkt te beschikken is Wilma (Koss uit Rosita keur pref sport-(dres) v.Cabochon, fokker K.H.J. van Leijden uit Hengelo). Met 85 punten voor exterieur en beweging was zij in 2006 de beste Gelderse merrie in Ermelo. Haar eigen goede score op de stamboekkeuring en het feit dat moeder Rosita Z-dressuur geklasseerd is, en Wilma's eigen sportstand in de L2 op jonge leeftijd, alsmede het feit dat zij uit een stam komt met veel goede sportpaarden, is hier debet aan. Wilma is niet de enige telg uit deze stam, die hoog staat in deze lijst. Haar grootmoeder, Irma (v.Goudsmid), is een halfzus van Metha (Cabochon uit Zinta keur pref v.Heemraad, fokker K.H.J. van Leijden uit Hengelo). Deze keur preferente merrie, die een heel goede IBOP doorliep, neemt de negende plaats in op deze lijst. Ze scoorde voor alle basisgangen en geschiktheid

als dressuurpaard een 8. Metha's halfbroer Kafu (v.El Corona) bereikte de tweede bezichtiging en liep Z2-dressuur. Metha is op haar beurt weer de moeder van de goedgekeurde hengst Wilson (v.Koss) die in het ZZ-Licht wordt uitgebracht en twee merries die eveneens hoog staan in deze lijst: Amora op plaats acht en Bianca op plaats elf. Amora (v.Koss, fokker K.H.J. van Leijden uit Hengelo) scoorde op zowel de spring- als dres-

suuronderdelen goed tijdens de IBOP, waarbij ze een 8,5 kreeg voor de galop. Volle zus Bianca scoorde ook hoog op de stamboekkeuring en slaagde eveneens voor de IBOP. Panakeia (Cabochon uit Carina keur prest v.Vosmaer) werd gefokt door H. van de Wetering uit Nijkerkerveen en werd in de Z2 uitgebracht. Zij kreeg vijf nakomelingen, waarvan slechts één merrie. Deze Victoria (v.Parcival) werd keur dankzij een goede aangespannen proef, nadat zij op de Nationale Merriekeuring al derde werd. Onder Panakeia's vier zonen bevindt zich de wachthengst Zethar (v.Parcival), die in het ZZ-Zwaar wordt uitgebracht. Panakeia's volle broer Omega startte in het Z2 en het Lichte Tour-paard Gtangelo (v.Tangelo xx) is haar halfbroer. De fokwaarde van Belvira (Vivaldi uit Ira ster prest v.Amulet, fokker M.C.M. van de Sanden uit Helvoirt) is even hoog als die van Panakeia, maar haar betrouwbaarheid ligt lager. De voorlopig keurmerrie is een halfzus van Pandoer (v.Recrut), die door Patrick Kittel in de Grand Prix-dressuur werd uitgebracht. Naast deze Pandoer bracht Ira meer in de dressuur succesvolle nakomelingen. Markies (v.Excellent W) liep Z-dressuur, sterruin Napoleon (v.Zichem) ZZ-Licht en Stravinsky xx-nakomeling Voice haalde vele winstpunten in het Z2. De merrie op nummer vijf in deze lijst komt uit een heel bekende familie. Deze Fresia (v.Wachtmeester) heeft de preferente kroonmerrie Zinni van Wittenstein (v.Luitenant) als moeder en is gefokt door C.A. Vervoorn uit Brakel. Eén van Fresia's dochters, Lies (v.Eros) is weer de moeder van het internationale dressuurpaard Windsor (v.Roemer) en de beroemde merrie Charites (v.Roemer), die de KWPN-goedgekeurde Kroonjuweel (v.Belisar) en dressuurtopper Exquis Nadine (v.T.C.N. Partout) tot haar nafok mag rekenen. Deze merries zijn eerder in het artikel al uitvoerig besproken. Van Fresco en Onyx bracht Fresia nog Z-dressuurpaarden. Upperville-dochter Bijtajirma (uit Tajirma ster v.Laurentz, fokker G. Hekkert uit Wijhe)

Davigna (v.Wynton) bereikte de kopgroep van de Nationale Merriekeuring in 2011 en zij debuteert in de lijst met dressuurmerries zonder kinderen in de sport op de vijfde plek, dankzij haar genoemde prestaties en haar moederlijn. Haar moeder is namelijk Annabel, die ook de moeder is van de goedgekeurde hengsten Chagall D&R (v.Jazz) en Bretton Woods (v.Johnson).

Gelderse merries met een fokwaarde springen > 120

Plts.	Naam merrie	SPR.I.	BTBH%	Vader	Moeder (MV x MMV)	Fokker
1	JOLANDA keur/pref/prest	123	43	DARWIN	ROSETTA (LEOPOLD x JIMBO)	R. HAGEDOORN, WIERDEN
1	PLEZANT ster	123	43	ELEGANT	INONJA (URETERP x UNICUM)	G.H. VAN LAAR, REKKEN
3	BEATRIX keur/pref/prest	122	35	SINAEDA	ERSINA B (COMMANDEUR x TELLO D)	S. VAN DER MEER, SURHUISTERVEEN

Vorig jaar stond Ukkie (v.Jazz) hoog in de lijst met merries zonder kinderen in de sport. Nu haar eerste kind in de sport wordt uitgebracht, debuteert ze goed in de lijst met merries mét kinderen in de sport op plaats twee. Ukkies dochter scoorde hoog tijdens de IBOP en een volle broer van Ukkie, Zeb, loopt ZZ-Licht.

draagt de predi-caten elite en sport-(dres). Ze slaagde met mooie cijfers voor haar IBOP, waarbij vooral de 8,5 voor de draf opvalt. Met hoge cijfers werd Winsjellie (Fabricius uit Fansjellie keur sport-(dres) v.Aktion, fokker C.H. van der Maat uit Houten) ster verklaard op de stamboekkeuring, waarna ze zowel op de Nationale Dag van het Gelders Paard als op de Nationale Merriekeuring reservekampioen werd als driejarige. Moeder Fansjellie liep zelf ZZ-Licht dressuur en sprong in het M. Haar dochter Nobble-Sjellie (v.Lux) sprong nationaal en een volle zus van Winsjellie liep M2-dressuur, een andere

naal Kampioene aan de hand bij de ster-, keur- en elitemerries in Ermelo.

Corita debuteert met tweede plaats

Tuigpaardmerries met een fokwaarde van 120 of meer zijn merries die qua sportaanleg bovengemiddeld scoren. Deze merries worden dan ook ieder jaar gepubliceerd, bij de tuigpaarden zijn dat er dit jaar 505. Daarvan hebben 123 merries een fokwaarde van 140 of meer en weten zich daarmee heel sterk te onderscheiden. Niet minder dan 17 merries hebben zelfs een fokwaarde van 160 of meer!

Natuurlijk komen we de bekende concoursmerries tegen op de ranglijst van de 15 tuigpaardmerries met de hoogste fokwaarden.

Whispering Hope (Patijn uit Reva keur sport van Fabricius) van f/g Peter en Marjan Stevens voert al weer voor de vijfde keer de lijst aan. De keur sportmerrie bracht in 2009 een hengstveulen van Unieko en vorig jaar een merrieveulen van Bakboord HBC. In maart wordt haar veulen van Crescendo HBC verwacht. Een bijdrage aan haar fokwaarde levert ook haar volle zus C'est La Vie die meteen al op een vijfde plaats binnenkomt. Dat is de tweede nieuwe binnenkomer. Deze merrie heeft een succesvol eerste seizoen achter de rug en is op basis van haar sportresultaten keur verklaard. De geregistreerde is Jans Stevens, die samen met Peter en Marjan Stevens ook als fokker te boek staat. C'est La Vie is vorig jaar niet gedekt. Overigens kennen we moeder Reva ook als een succesvolle concoursmerrie onder de naam Revanche. Op de tweede plaats komen we de hoogste nieuwe binnenkomer tegen, de keurmerrie Corita (Waldemar uit Worita keur van Manno x Renovo) van f/g combinatie Cazemier/Zehr. In handen van Wim Cazemier (Fokker van het Jaar 2010) eindigde Corita tweede in de competitie Cat. 4 Noord. Eigen prestatie en afstamming zorgen voor deze indrukwekkende entree op de lijst. Zowel moeder Worita keur als overgrootmoeder Florita keur preferent sport

Top 15 Gelderse merries met een fokwaarde dressuur > 120

Plts.	Naam merrie	DR.I.	BTBH%	Vader	Moeder (MV x MMV)	Fokker
1	DODESSA ster/prok	156	33	UPPERVILLE	ODESSA (AHOY x HOOGHEID)	I. VERHAGEN, BERGEIJK
2	WILMA ster/prok	152	45	KOSS	ROSITA (CABOCHON x GOUDSMID)	K.H.J. VAN LEIJDEN, HENGELO GLD
3	PANAKEIA keur/prest/sport-dr	151	53	CABOCHON	CARINA (VOSMAER x HEEMRAAD)	H. VAN DE WETERING, NIJKERKERVEEN
4	BELVIRA ster	151	43	VIVALDI	IRA (AMULET x INDIAAN)	M.C.M. V/D SANDEN, HELVOIRT
5	FRESIA kroon/pref	151	39	WACHTMEESTER	ZINNI VAN WITTENSTEIN (LUITENANT x L'INVASION)	C.A. VERVOORN, BRAKEL
6	BIJTAJIRMA elite/sport-dr	149	42	UPPERVILLE	TAJIRMA (LAURENTZ x ZEP)	G. HEKKERT, WIJHE
7	WINSJELLIE ster	149	36	FABRICIUS	FANSJELLIE (AKTION x AFRIKANER)	C.H. VAN DER MAAT, HOUTEN
8	AMORA keur	148	44	KOSS	METHA (CABOCHON x HEEMRAAD)	K.H.J. VAN LEIJDEN, HENGELO GLD
9	METHA keur/pref	147	50	CABOCHON	ZINTA (HEEMRAAD x APOLLO)	K.H.J. VAN LEIJDEN, HENGELO GLD
10	BARINGA keur	147	31	VITENS	NAOMI (BAZUIN x RENTHEER)	A. CAUWENBERGH, HEVERLEE
11	BIANCA keur	146	39	KOSS	METHA (CABOCHON x HEEMRAAD)	K.H.J. VAN LEIJDEN, HENGELO GLD
12	VOSTELLA keur/sport-dr	145	42	PARCIVAL	BOSTELLA (TANGO x MARCONI)	J. VAN DE WETERING, MANTINGE
13	WARONA keur	144	46	NEGRO	NARONA (GALANT x ELEGANT)	F.J.M. BEURSKEN, DIDAM
14	ZAMANDA ster	143	42	CABOCHON	NAMANDA (ZEP x UNITAS)	G. HEKKERT, WIJHE
15	VICTORIA keur	143	41	PARCIVAL	PANAKEIA (CABOCHON x VOSMAER)	H. VAN DE WETERING, NIJKERKERVEEN

Karel van Leijden is een fokker die weet hoe een Gelders paard gefokt moet worden. Meerdere van zijn fokproducten zijn vertegenwoordigd in de lijst, zoals op de foto NMK-kampioene Wilma (v.Koss) en Metha (v.Cabochon), de moeder van de KWPN-goedgekeurde Wilson (v.Koss).

De door Wim Cazemier en Joseph Zehr gefokte Corita is de hoogste nieuwe binnenkomer op de ranglijst van tuigpaardmerries met de hoogste fokwaarde en hoeft alleen Whispering Hope voor te laten gaan.

kennen we als uitermate succesvolle concoursmerries. Ook vader Waldemar presteert en zijn eerste kinderen doen het goed in de sport, hij voert dit jaar dan ook de hengstenindex aan. De keurmerrie Worita komen we ook tegen in de top 15 en wel op plaats 13. Corita en Worita zijn beide niet gedekt dus die kunnen we ongetwijfeld weer op de concoursvelden verwachten. Het afgelopen jaar werden moeder en dochter ook al in het span uitgebracht. Overigens tellen voor de fokwaardeberekening alleen de prestaties

in het enkelspan mee. Op plaats drie komen we net als vorig jaar een fokproduct van de Gebr. A. en C. Kimenai tegen, dit keer is dat de stermerrie Astrid (Plain's Liberator uit Jenny keur preferent van Cinovo x Proloog). Astrid is nog niet voor de fokkerij ingezet en voor haar staat ook geen dekking geregistreerd. De Gebr. Kimenai, Fokker van het Jaar 2009, staan overigens met drie merries in de top 15, op de vierde plaats de Patijn-dochter Wadora keur en op de 7e plaats haar halfzus Zadora ster (v.Plain's Libera-

tor). Wadora bracht tot nu toe twee veulens van Manno, in 2010 een hengstveulen en in 2011 een merrieveulen. In 2011 is ze gedekt door aangewezen hengst Bentley VDL (v.Larix). Vorig jaar nam de preferente Manno afscheid van de sport, qua nafok levert hij nog steeds de meeste dochters in de top 15, zes in totaal. De keurhengst Patijn komen we tegen met vier dochters, de Hackney-hengst Plain's Liberator met twee en de preferente Renovo en zijn zoon Milano ieder met één.

Top 15 tuigpaardmerries met een fokwaarde aangespannen sport > 120

Plts.	Naam merrie	Aang.sp.l.	BTBH%	Vader	Moeder (MV x MMV)	Fokker
1	WHISPERING HOPE keur/sport-tuig	176	54	PATIJN	REVA (FABRICIUS x AHOY)	P.& M STEVENS, ZEIJEN
2	CORITA keur	171	49	WALDEMAR	WORITA (MANNO x RENOVO)	J. & R. ZEHR, -/W.G. CAZEMIER, NUIS
3	ASTRID ster	167	50	PLAIN'S LIBERATOR	JENNY (CINOVO x PROLOOG)	GEBR. C EN A. KIMENAI, DONGEN
4	WADORA keur	166	54	PATIJN	MADORA (FABRICIUS x UNITAS)	H. KIMENAI, DONGEN
5	C'EST LA VIE keur	166	53	PATIJN	REVA (FABRICIUS x AHOY)	J.S. STEVENS, NORG/P.& M STEVENS, ZEIJEN
6	WIZKID'S GONDA keur/sport-tuig	166	51	PATIJN	ROZA GONDA (LARIX x WAARBORG)	A. RITSEMA-CHRISTIAANS, GARMERWOLDE
7	ZADORA ster	165	52	PLAIN'S LIBERATOR	MADORA (FABRICIUS x UNITAS)	GEBR. C EN A. KIMENAI, DONGEN
8	TRUDALYA elite/sport-tuig	165	51	MILANO	HELVA (WOUTER x WILHELMUS)	J.G. LOKHORST, KAMPERVEEN
9	WIEKE V keur	163	53	MANNO	MARRITH (RENOVO x BARITON)	A. VEENSTRA, OPENDE
10	TIANTHA J elite/pref/sport-tuig	162	55	MANNO	NIANTHA (FABRICIUS x PROLOOG)	D.R.C. JILESEN, SINT AGATHA
11	WENDELROSE elite	162	53	MANNO	KOROSE (RENOVO x WATERMAN)	C. MOOIWEER, DOORNSPIJK
12	BIANTHA V elite	161	53	MANNO	NIANTHA (RENOVO x MONARCH)	P.A.M. VAN DER VELDEN, VORSTENBOSCH
13	WORITA keur	160	58	MANNO	FLORITA (RENOVO x NORAN)	H. BOELENS, BUNNE DR.
14	SABRINA keur	160	57	RENOVO	MARINA (WATERMAN x MONARCH)	G.J.H. MARKHORST-V D VELDE, BRUCHT
14	TAUNITA elite/sport-tuig	160	57	MANNO	KAUNITA (RENOVO x RENOVO)	J.W. VAN WESSEL, ZWARTEBROEK